

Kolektyvas IMSRĖ skambiai ir puošniai pasitiko 30-ies metų jubilieju

Rasa Murauskienė

murauskienė.rasa@gmail.com

Per Žolinę Jurbarko Nemuno pieplaukoje nuskambėjės aštuntasis folkloro festivalis „Ant vandens 2020“ šiai metais buvo skirtas Jurbarko kultūros centro grupės „Imsrė“ 30-eciu paminiety, tad jurbarkiečiai turėjo progą pasidžiaugti ne tik gintyt kraštą garsinančiomis dainininkėmis, bet ir į jubiliejų atvykusiais folklorų kolektyvais iš visos Lietuvos, kurių pasirodymus vainikavo ansamblis „Jonis“ konkertas.

Šeštadienio pavakarę į Jurbarką atvykę kolektyvai, su „Imsrė“ priešakyje, nešini spalvingomis savo vėliauomis, su dainomis žygiavo šventinėje dalyvių eisenėje pagrindinėmis miesto gatvėmis iki Nemuno prieplaukos, kur ir vyko renginys.

Festivalio „Ant vandens 2020“ atidarymas prasidėjo iškilmingu akordu. Didžiojoje scenoje festivalio dalyvių ir folkloro grupės „Imsrė“ ir vadovė Birutė Bartkutė kūrybinės veiklos 30-mečio proga sveikino Jurbarko kultūros centro direktorė Aida Bliudžiavaitienė, Jurbarko rajono savivaldybės meras Skirmantas Mockevičius, Lietuvos Respublikos Seimo narys Ričardas Juška.

Po gražių sveikinimų prasidėjo festivalio dalyvių koncertas, kuriam programą pristatė Šakių rajono Griškabužio kultūros centro folkloro ansamblis „Nova“, Kauno rajono Ramučių kultūros centro Neveronių laisvalaikio salės folkloro ansamblis „Viešia“, Priekulės kultūros centro folkloro ansamblis „Vėlingis“, Kaišiadorių kultūros centro folkloro ansamblis „Verpeta“, Kaišiadorių rajono Palomenės kultūros centro Zū-

A. Sinkaus užfiksuoja festivalio akimirka. „Imsrė“ ir „Imsriukai“ (iš kairės, stovi): Gintarė Stirbienė, Rūta Zmejauskienė, Birutė Bartkutė, Gabrielė Ruzina, Monika Buitkuvienė, Vaiva Dobilienė, Loreta Pažereckienė, Gintė Škaitytė; (sėdi ant žolės) Rokas Miškinis, Eva Petrauskaitė, Miglė Šteževičiūtė, Urtė Mockaitė, Emilija Golubovskaja, Gustė Gudleikiytė ir Uljana Ruzina.

biskių moterų vokalinis ansamblis „Silaja“, Panevėžio folkloro ansamblis „Raskila“, Tauragės kultūros centro folkloro ansamblis „Radasta“. Pabaigoje pasirodė ir festivalio šeimininkai – „Imsrė“ ir mažieji „Imsriukai“, savo pasirodymu ir išskirtiniu įvaizdžiu sužavėj festivalio svečius ir žiūrovus. Šventės organizatoriai džiaugėsi, kad nei vien, nei kitų neįgąsdino kepinanti šeštadienio Saulė – scenoje vienas kitą keitė kolektyvai, skambėja dainos, linksma muzika, įdomūs pasakojimai, o aikštėje sukonė šokėjai.

Susirinkusius į pamunėnų vilijoje ir kitos pramogos – buvo galima atsigavinti namine gira, paragauti žu-

Daug švenčių atlaikiusios dekoracijos paleistos dūmais – taip atsisiekiama su tuo, kas jau atgyveno skirtą laiką.

vienės. Norinčius atokvėpio Nemuno plukdė kapitonu K. Kaučiku vairuojamas laivas.

Jubiliejui ruoštasi visus metus

Po renginio pakalbinta „Imsrė“ vadovė Birutė Bartkutė sakė, kad jubiliejui kolektyvas ruošesi visus metus. Buvo švenčiamas ne tik „Imsrė“ 30-metis – tick pat metų vadovė dirba Jurbarko kultūros centre, tad sukakti paminioti norėjos ypatingai: kad kolektyvą ne tik iš toli išgirstų, bet ir pamatyti.

Dar praėjusių vasarų dainingos imrietių pristatė pirmajį grupės dainų kompaktinį diską padavinimui „Ei, nėra niekur tokijų dvaruželių“, išleista mintint garsaus mūšių krašto tautosakininko, etnografo Antano Juškos 200-asiųs gimimo metines. Tai buvo unikalai „Imsrė“ dovaną Jurbarko kraštui, kartu pasitinkant ir savo ansamblio veiklos trisdešimtmetį. CD buvo išrašyta 15 Antano Juškos Velionos krašte surinktų dainų, kurias vadovė laiko ypatingomis, nes jos, Birutės žodžiai, turi visai kitokią dainavimo „manierą“ ir žodžio magiją.

Nuo praėjusio rudens pradėjimo mėstysti ir apie šventinį kolektyvo įvaizdi, būsimą renginio dekoracijas. Kadangi „Imsrė“ jubiliejų planavo atvesti per Jonines, dainininkėms norėjosi pavaizduoti virsmą, kaitą, ką ir atvaizdu kaip persikūnijimą į pa-

goniškas gamtos būties – laumes. Ir mažuoju „Imsriukus“ į programą įtraukė, nes, pasak Birutės, moterys vaikus į laukus atsivesdavo, o visai kūdikius, kaip sakmėse rašoma, laumės sukeisdavusios su savais – iš žmonių paimdavo, o savo palikdavo.

„Visą žiemą ir pavasarį pyniau, kūriau laumių apdarus: karūnas, skėčius, įvairiai sijonų detalės, petnešas, rankoves, kalnierių ir t. t.

Vaikų grupėi – laumių vaikams: keprutes su paukščių, gyvatelių, vabalélių, augalių stilizuotais ornamentais. Juk niekas nėra matęs ne tu laumių, ne iu vaikų“, – sypsosi Birutė. Paklausta, iš kur semiasi idėjų ir minčių, sako, kad viskas gimssta iš gamtos.

Ornamentika ir simbolika atspindinti vos du. Bet ir tie pajuto, kad moterys neperdainos, pradingo ju balai tarp „Imsrė“ dainininkų. Tik „Imsriukų“ kolektyve vienos kitas berniukas vis atsiranda, bet ilgai nežiūlai – patraukia sportas arba kitokia muzika. Folkloras néra populiarus žanras, jis reikalauja didžiulio iðdirbo ir atsidavimo.

Folkloro grupė „Imsrė“ ir „Imsriukai“ aktyviai dalyvauja respublikinėje ir pasaulinėje Dainų šventėse, festivalyje „Skamba, skamba kančliai“, konkurse „Tramtatulis“, miesto ir rajono renginiuose, tradiciškai organizuojama kalendorinės šventes. Per prabėgusius veiklos metus, ne kartą dalyvavo tarptautiniuose festivaliuose Lenkijoje, Moldovijoje, Rusijoje, Vokietijoje, tarptautinėje stovykloje Seinuose (Lenkija). O nuo grupės iniciatyva organizuojamas tarptautinis folkloro festivalis „Ant vandens“, sukviečiantis daugybę Lietuvos bei užsienio kolektyvų.

Rasa Šiaulytė, Jolanta Šilkauskienė, Janina Aštaitytė... Birutė vardinai vienai po kitos žinomas ir mažiau girdėtas pavardes, vardu, sakydama, kad priežastys, kodėl dainininkės ilgam neužsilikdavo kolektyve būdavo įvairios. Vienoms pritrūkdavo laiko, kitoms gal užsispymo eti toli, iðvalyti vis sudėtingesnes melodijas. Ilgiausias kolektyvo dainininkės stažas 27-eri. Tieki metų „Imsrė“ atidavusi medikė Vilija Petraičienė. Metais mažiau – meno vadovė Gintarė Stirbienė. Virš 20 metų „Imsrėje“ dainuoja mokytoja Monika Buitkuvienė, o Ingrida Kazlauskienė ir Vaiva Dobilienė „Imsrėje“ sukaus nuo pat pradinų klasių. Ir taip si pertraukomis penkiolika metų. Prie kolektyvo pritapo ir pagavo „melodiją“ ir kitos, trumpiai dainuojančios atlikėjos – Rūta Zmejauskienė, Loreta Pažereckienė.

Passa Birutės, dainavimas toks dalykas, kuriame negali būti pertraukų, momentinių repeticijų tik prieš koncertus. „Čia reikia stabiliai dirbt, tik tada pasieksi rezultatą“, – patinka pašnekovė, su šypsena prisimindama tą metą, kai į repertuarą įvedė sutartines. „Jau tokius tikrai neišlaidinuose“, – baiminos moterys. Kaip parodė laikas, ne tik išlaidinavo, bet ir pamilo. Sutartinės joms tapo vienos mėgstamiausių atliekamų dainų.

Birutė džiaugiasi, kad prieš dešimt metų sutartines UNESCO įtraukė į nematerialus kultūros paveldo sąrašą. Sako, kad užsieniečiams jos be galio įdomiai skambia, klausosis net išsižiojė ir aukščiausias vietas skiria. „Tik Lietuva turi tokią dainavimo manierą“, – didžiuojasi kolektyvo repertuaru vadovė. „[Dainuoti] jas nelengva, bet lietuvių tą sungebėdavo. Viename lauke rugių pjaudamos uždainuodavo, kitame lauke joms atitarodavo. Tą patį tektą, tik išstojant vėliau. Geru balsų reikėdavo, kad per plačius laukus nuskambėtų“, – sako Birutė, pasidžiaugdama, kad ne mažiau balsingsos ir „Imsrės“ kolektyvo moterys.

Vyrų per tą trisdešimtmetį pasitaikė vos du. Bet ir tie pajuto, kad moterys neperdainos, pradingo ju balai tarp „Imsrė“ dainininkų. Tik „Imsriukų“ kolektyve vienos kitas berniukas vis atsiranda, bet ilgai nežiūlai – patraukia sportas arba kitokia muzika. Folkloras néra populiarus žanras, jis reikalauja didžiulio iðdirbo ir atsidavimo.

Folkloro grupė „Imsrė“ ir „Imsriukai“ aktyviai dalyvauja respublikinėje ir pasaulinėje Dainų šventėse, festivalyje „Skamba, skamba kančliai“, konkurse „Tramtatulis“, miesto ir rajono renginiuose, tradiciškai organizuojama kalendorinės šventes. Per prabėgusius veiklos metus, ne kartą dalyvavo tarptautiniuose festivaliuose Lenkijoje, Moldovijoje, Rusijoje, Vokietijoje, tarptautinėje stovykloje Seinuose (Lenkija). O nuo grupės iniciatyva organizuojamas tarptautinis folkloro festivalis „Ant vandens“, sukviečiantis daugybę Lietuvos bei užsienio kolektyvų.